

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr.

Fylke:

Lagn & Fjordane

Tilleggsspørsmålnr.

Herad:

Jølster - Selje

Emne:

Drynnet (del 2)

Bygdelag:

Mauløy

Oppskr. av: K. J. Sundt

Gard:

(adresse):

Mauløy

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

18 år gammel reiste jeg fra Jølster og ut til Mauløy hvor jeg har bodd i disse 68. år.

I disse år har jeg ferd rundt og notert det gamle folk har fortalt, og har på denne måten notert fulle 60 skrivebøker men det jeg har notert om blatten 22. V er alt mine egne opplevelser og der bygg dette gjelder er den mest gammeldags på vestlandet, 4 mil fra sjøen med Jostedalstraen som Krans her omkring sig; Frokost kaldes beskjen gutane kaldes Sveinane, Tora kaldes "Huisbrida" Ingvar Nielsen som reiste rundt i ottiend noterte i sin dagbok, det eneste sted hvor han hørte det gamle navn på Tora "Huisbrida" var Jølster.

2
Blant de ting jeg har her var det
en gammel Roms fortælling om for
rent å selge Rvike - fisk i
Skarvallen. Det var nyelig Rom-
mon en mand fra Hardanger å han
var gårdbruker og det var i blåk-
ten. - Han hadde en løstiv den
var tet og i den bar han bryne
Sliron var fylt med vand. Kan
hunde ge der et flerd som brüker sli-
ke bliser, men jeg så den ikke
-deroppe - De får undskyldt at
^{det} blev lange før de fik svar men
jeg fik for 1 måned siden anmæ-
ning om å gi en opgave over ha-
gebruksstillet her omkring de kirke
50 år. - - - - - Løpstrang,
som den ikke fandtes da et der ad-
skilling nu. Tyslelyå brukes ikke
ikke nå. - Man var i den tid,
svært redd for gjösslen. Spältadde
bø slik som fik kelsig fra Høis - den
blev regnet i verdi som åker.

Det hente heller ikke at nogen
solgte gjössel isåfald blev han
helt utskjend men i den tid var
dog gjösselbehandling nok så
primært.

Meddelt Hr. J. Pind

6

De som sat med 8-10 mennesker
i en familie med omtrent samme
indtægt havde det selvfølgelig verre.

Så går vi over ^{til} Gænen

Tynsløgænen

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

adr. NORSK FOLKEMUSEUM

BYGDØY

Hvis vi en lørdag fra 2 em hørte no-
gen jevne hammer slag fra ømien så
var det manden i huset som hvalp
på å ham i bynne Gæne til Rom-
munde ike. Så de fleste gårde de
en tomme. Jeg kan erindre jeg var
13 år jeg måtte i å tyne som jaker
for maten som 13 år for maten

Da blev jeg sendt med en anden
over fjellet på Vikeberg i Skardalen
til Myklebust i Brum for at høpe
slipe lya - lelemarkerha. Disse var
de første Belemarkerha som jeg
mindes blev høst på vore kanter.
Senere blev Horningdalerne og Ginte
Gasonedene men det var Belemarkerne
som var de mest tørke og brukte.

Tynsløene blev noget tynnere og
lettere "å holde" med brynet. -

I disse fjeldtygger hvor de ikke
hadde noget andet å leve af en
plätten ikke noget af Gænen ikke
noget af skogen, der fantes hverken
furu eller gran iken det som er
planket de siste 40-50 år. Linder

308

7

disse forhold havde der udviklet sig en høj teknik af hvorledes de skulde bryne lægen men også ~~de~~ bernet. — Havde man bare bøn almindelig belte stak en arvek mid i beltet når en brynte lægen. Der var visse faste regler: En måtte ikke stå og glanse og se kort i fjellene heller heller ikke slå mid brynet ud i luften efter en kleg song havde sat sig på næsen. Slike bakateller måtte en øvel sluttet ikke ense. Brynet måtte føres ret på tværs af lægen ikke ræpe på langs efter lægen slik, sådan som man vant sluttet eller gør. Heller ikke må lægen brynes samtidig på begge sider. Men først den ene siden så vendes den for at brynes på den andre siden. Brynet måtte almindelig være hult velt enden ve at spytte på det eller fuge det i velt mark. Tok brynet til at blankke glat af kvatgær og en så en sten som nydlig var revet eller kløvet ud av en annen blev denne valgt til at skine brynet på så det tok mere fast i lægen når en brynte. De gamle bryner var som regel store i øerne men myke. De nye var slippe med rette linger men ofte noget hårsere. —